UCHWAŁA NR 159/2019
ZARZĄDU POWIATU STARACHOWICKIEGO

z dnia 30.10. 2019 r.

w sprawie wprowadzenia nowych zasad płatności należności z otrzymywanych faktur z wykazanym podatkiem VAT w Powiecie Starachowickim i jego jednostkach budżetowych oraz zakładzie budżetowym od 1 listopada 2019 r.

Na podstawie art. 32 ust. 1 i ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2019r., poz. 511) oraz art. 96b, art. 108a - 108e i załącznika nr 15 do ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2018r., poz. 2174, z późn. zm), art. 19 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2019 poz. 1292) uchwala się co następuje:

§ 1. 1. Wprowadza się do płatności za faktury z wykazaną kwotą VAT realizowanych od dnia 1 listopada 2019 roku procedury podzielonej płatności w podatku od towarów i usług.

2. Procedura płatności należności z otrzymanych faktur z wykazanym podatkiem VAT w Powiecie Starachowickim i jego jednostkach budżetowych oraz zakładzie budżetowym stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. 1. Zobowiązuje się Dyrektorów wydziałów, Kierowników zespołów, jednoosobowe i wieloosobowe stanowiska pracy Starostwa Powiatowego w Starachowicach realizujących przelewy za faktury wystawione w imieniu i na rzecz Powiatu Starachowickiego do stosowania niniejszej procedury.

2. Zobowiązuje się Dyrektorów i Kierowników jednostek organizacyjnych Powiatu Starachowickiego do wdrożenia procedury w kierowanej przez nich jednostce organizacyjnej.

§ 3. Uchwała niniejsza stanowi jeden z elementów polityki rachunkowości Powiatu Starachowickiego i jego scentralizowanych jednostek.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego i Dyrektorom jednostek organizacyjnych.

§ 5. Traci moc Uchwała Nr 80/2018 Zarządu Powiatu Starachowickiego z dnia 18.07.2018 r. w sprawie wdrożenia procedury podzielonej płatności VAT.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 listopada 2019 r.

Przewodniczący Zarządu
Piotr Babicki

Wicestarosta – Dariusz Dąbrowski ……nieobecny……

Członkowie Zarządu:

Jerzy Materek ……Jerzy Materek……
Robert Sowula ……nieobecny……

Ryszard Nowak ……

RADCA PRAWNY
mgr Aleksandra Stefańska

Uzasadnienie

Uchwałę wydaje się celem zapewnienia w Powiecie Starachowickim i jego jednostkach oraz zakładzie budżetowym, zwanych dalej „jednostkami scentralizowanymi", spójności we wprowadzeniu nowych jednolitych zasad płatności należności wynikających z otrzymanych faktur. Przy czym chodzi tu o należności z faktur z wykazanym podatkiem VAT, otrzymywanych od kontrahentów, będącymi dostawcami towarów lub świadczeniodawcami usług dla jednostek. Procedury w tym zakresie ustala się, jako obowiązujące od 1 listopada 2019.

Główny Księgowy
Dyrektor Wydziału Finansowego
Irena Tartowska

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr 169/2019
Zarządu Powiatu Starachowickiego
z dnia 30.10.2019 r.

ZASADY PŁATNOŚCI NALEŻNOŚCI Z OTRZYMANYCH FAKTUR Z WYKAZANYM PODATKIEM VAT W POWIECIE STARACHOWICKI I JEGO JEDNOSTAKCH BUDŻETOWYCH ORAZ SAMORZĄDOWYM ZAKŁADZIE BUDŻETOWYM

1. Zasady wprowadza się celem zapewnienia w Powiecie Starachowickim i jego jednostkach budżetowych oraz samorządowym zakładzie budżetowym, zwanych dalej "jednostkami" lub "jednostkami scentralizowanymi", spójności we wprowadzeniu nowych jednolitych zasad płatności należności wynikających z otrzymanych faktur. Przy czym chodzi tu tylko o należności z faktur z wykazanym podatkiem VAT, otrzymywanych od kontrahentów, będącymi dostawcami towarów lub świadczeniodawcami usług bezpośrednio dla jednostek. Procedury w tym zakresie ustala się jako obowiązujące od 1 listopada 2019 roku.

2. Procedury określone w niniejszej uchwale obowiązują powiatowe jednostki budżetowe oraz samorządowy zakład budżetowy (jednostki scentralizowane).

3. Wskazanie powyższych procedur wynika bezpośrednio ze specustawy o centralizacji rozliczeń VAT w samorządach, tj. z art. 4 ustawy z dnia 5 września 2016 r. o szczególnych zasadach rozliczeń w podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2016, poz. 1454).

Zgodnie z tym przepisem: *„Jednostka samorządu terytorialnego, (...)* ***wstępuje*** *z dniem podjęcia rozliczania podatku wraz ze wszystkimi jednostkami organizacyjnymi* ***we wszystkie*** *przewidziane w przepisach dotyczących podatku* ***prawa i obowiązki*** *jednostek organizacyjnych".*

4. Nowe zasady płatności należności wynikające z otrzymanych faktur z wykazanym podatkiem VAT w rozliczeniach z kontrahentami, będących dostawcami towarów lub świadczeniodawcami usług, zwane są podzieloną płatnością (split payment). W dalszej części procedur te nowe zasady płatności zwane są „mechanizmem podzielonej płatności" (MPP).

5. MPP polega na tym, iż płatność należności wynikająca z faktury dokonywana jest za pośrednictwem banku przy użyciu specjalnego komunikatu przelewu (zwanego dalej „przelewem Split"). Płatności tej dokonuje jednostka jako otrzymująca towary i usługi, będąca razem z powiatem jednym czynnym podatnikiem VAT na rzecz swojego bezpośredniego dostawcy towarów i usług, będącego też czynnym podatnikiem VAT.

Począwszy już od 1 września 2019 r. – w przypadku faktur kontrahentów o jednorazowej kwocie należności ogółem wynoszącej co najmniej 15 tys. zł – można już dokonywać weryfikacji statusu tego kontrahenta i jego numeru rachunku bankowego za pośrednictwem wykazu podatników VAT prowadzonego przez Szefa KAS, zwanego dalej **„białą listą podatników VAT"** lub „wykazem". W celu kompletności wykazu Powiat Starachowicki dokumentem aktualizującym NIP-2 dokonał zgłoszenia w Urzędzie Skarbowym w Starachowicach zgłoszenia numerów rachunków bankowych wszystkich swoich scentralizowanych jednostek. Aby udowodnić przeprowadzoną w wykazie weryfikację kontrahenta należy wygenerować plik PDF zawierający informację o sprawdzaniu wykazu w konkretnym dniu, którym jest dzień zlecenia przelewu bankowi i zachować go w formie elektronicznej (np. zrobić zrzut ekranu) lub wydrukować.

Skoro jednak dopiero od 1 stycznia 2020 r. ustawodawca VAT przewidział konsekwencje podatkowe niezastosowania się do wymogu przeprowadzenia w wykazie weryfikacji numeru konta rozliczeniowego (firmowego) kontrahenta, dlatego też wprowadza się obowiązek tej weryfikacji dopiero od 1 stycznia 2020 r. Wtedy też stanie się konieczne aby numer konta bankowego kontrahenta wskazany przez niego w fakturze, na który jednostka dokonuje płatności i numer konta bankowego wskazany w białej liście podatników VAT pokrywały się ze sobą.

6. W przypadku gdy zapłata należności zostanie przez jednostkę jako otrzymującą towary i usługi przekazana na rachunek inny niż rachunek zawarty na dzień zlecenia przelewu w wykazie, w Ordynacji podatkowej przewidziano odpowiedzialność solidarną za zaległości podatkowe VAT dostawcy tych towarów i usług. Odpowiedzialność solidarna nie będzie jednak dotyczyła wszystkich zobowiązań podatkowych dostawcy, ale tylko i wyłącznie samej kwoty podatku VAT, związanego z tą konkretną dostawą towarów lub świadczeniem usług.

7. Odpowiedzialność solidarna za zaległości podatkowe VAT dostawcy w podatku VAT za dokonanie zapłaty na jego rachunek bankowy inny niż zawarty w białej liście podatników VAT, nie będzie miała zastosowania, gdy jednostka jako dłużnik:

1) zapłatę za transakcję dokona z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności (MPP) lub

2) mimo dokonania zapłaty na rachunek, który nie figuruje w wykazie, złoży w terminie trzech dni od dnia zlecenia przelewu bankowi, zawiadomienie o tym rachunku do naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla wystawcy faktury.

Zawiadomienie to musi zawierać: dane powiatu jako nabywcy, tj. jego NIP, nazwę, adres siedziby: dane kontrahenta, czyli wystawcy faktury w niej wskazane, tj. jego NIP, nazwę oraz adres; numer rachunku, na który dokonano zapłaty należności; wysokość należności zapłaconej przelewem na rachunek inny niż wskazany w wykazie, a także dzień zlecenia przelewu na ten rachunek.

8. Przelew należności na podstawie przelewu Split dokonany na rzecz podmiotu gospodarczego, który nie posiada rachunku rozliczeniowego i tym samym rachunku VAT, nie zostanie przez bank zrealizowany. Dotyczy to głównie osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, jednakże posiadających osobisty rachunek bankowy, tj. rachunek inny niż rozliczeniowy, np. rachunek ROR. Osoba ta jest zobligowana do posiadania konta rozliczeniowego (firmowego) i związanego z nim rachunku VAT, w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, jedynie wtedy gdy jest podatnikiem VAT oraz dokonuje czynności z załącznika nr 15 do ustawy VAT, a także gdy kwota ogółem na wystawionej przez nich fakturze wynosi co najmniej 15 tys. zł.

9. Zapłata należności za nabyty towar lub usługę zostanie dokonana przez bank na podstawie wypełnionego przez jednostkę przelewu Split na dwa rachunki bankowe dostawcy, tj. na jego rachunek rozliczeniowy i powiązany z nim rachunek VAT. Zapłata należności odpowiadająca wartości sprzedaży netto zostanie zapłacona przez jednostkę za pośrednictwem banku bezpośrednio na rachunek rozliczeniowy dostawcy. Pozostała część ceny odpowiadająca kwocie podatku VAT, zostanie zapłacona przez bank na rachunek VAT dostawcy. Jest to specjalne, nowoutworzone przed 1 lipca 2018 r. wszystkim posiadaczom kont rozliczeniowych przez banki konto przeznaczone dla celów rozliczeń podatku VAT.

10. Rachunek VAT, to specjalny rachunek funkcjonujący łącznie z rachunkiem rozliczeniowym czynnego podatnika VAT. Został on założony i jest prowadzony przez banki dopiero od 1 lipca 2018 r. ten specjalny rachunek do 1 listopada 2019 r. służy tylko i wyłącznie dla celów rozliczeń podatku VAT. Wpływ innych należności oraz pokrywanie z niego innych należności niż sam podatek VAT jest do tej daty niedopuszczalne prawnie. Jednakże począwszy od tej daty z rachunku VAT można także płacić również inne podatki i należności publicznoprawne, takie jak: podatek dochodowy od osób prawnych, podatek dochodowy od osób fizycznych, podatek akcyzowy, należności celne oraz składki ZUS.

11. Formalnie rzecz biorąc nowe zasady płatności należności z otrzymanych faktur wg ustawowo określonego obowiązkowego MPP – co do zasady – dotyczą tylko niektórych faktur. Czyli po pierwsze tylko takich faktur, w których jednorazowa wartość należności ogółem wynikająca z danej faktury wynosi co najmniej 15 tys. zł. A po drugie, wyłącznie faktur dotyczących towarów i usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy VAT. Oznacza to, że ustawowo obowiązkowy MPP obejmuje tylko ww. faktury, nie zaś wszystkie. Jednakże w przypadku Powiatu Starachowickiego wprowadza się ten obowiązek do wszystkich faktur otrzymywanych przez urząd go obsługujący i wszystkie jednostki budżetowe oraz samorządowy zakład budżetowy podlegające centralizacji rozliczeń VAT. Czyli każdą należność z faktury (a nie tylko przekraczającą kwotę 15 tys. zł) i za każdy towar i usługę (a nie tylko te wskazane w załączniku nr 15 do ustawy o VAT) Powiat Starachowicki obejmuje obowiązkowym MPP. Czyli Powiat Starachowicki czyni to w szerszym zakresie niż wymaga tego sam ustawodawca VAT. Wszelkie żądania kontrahentów dotyczące tradycyjnego sposobu płatności powinny być odrzucone. W wyjątkowych jednak przypadkach – po uzgodnieniu z Powiatem Starachowickim – można odstąpić od przyjętego przez Powiat sposobu płacenia każdej faktury za pomocą wyznaczonego przez nią zakresu obowiązkowego MPP.

12. Z dniem 1 listopada 2019 r. ustawowo wyznaczony obowiązkowy MPP całkowicie zastępuje odwrotne obciążenie. Z tym bowiem dniem „odwrotne obciążenie" ulega pełnej likwidacji. Należy zatem zwrócić uwagę, iż te same towary i usługi (wymienione przed tą datą w załącznikach nr 11, 13 i 14), które przed 1 listopada 2019 r. były objęte fakturami z wykazywaną wartością netto, bez kwoty VAT, za to z dopiskiem „odwrotne obciążenie" (niezależnie od ich wartości), zostają zamienione w zwykłe faktury. Będą to faktury z wykazywaną wartością brutto, z kwotą podatku VAT (najczęściej 23%). Z dopiskiem „mechanizm podzielonej płatności". Towary i usługi, które obejmuje ustawowo wskazany obowiązkowy MPP, zostały wymienione w załączniku nr 15 do ustawy o VAT. Jednakże zgodnie z pkt 11, Powiat Starachowicki obejmuje obowiązkowym MPP, szerszy zakres towarów i usług, niż żąda tego sam ustawodawca VAT w art. 108 a ust. 1 a ustawy o VAT.

13. Do dostawy towarów i świadczenia usług, które miały miejsce przed 1 listopada 2019 r., mają zastosowanie przepisy o odwrotnym obciążeniu. Czyli rozliczeniu – wg przepisów o odwrotnym obciążeniu – będzie zatem podlegała dostawa towarów i świadczenie usług dokonane przed 1 listopada 2019 r., dla których obowiązek podatkowy powstał lub została wystawiona faktura po tej dacie. Ponadto wg przepisów o odwrotnym obciążeniu będą rozliczane także dostawy towarów lub świadczenie usług jakkolwiek dokonane po 1 listopada 2019 r., a dla których wystawiono fakturę (szczególnie zaliczkową) przed tą datą.

14. Jednostka wypełnia przelew Split nie tylko w sytuacji posiadania wystarczających środków na rachunku VAT na pokrycie kwoty VAT wynikającej z otrzymanej faktury z wykazaną kwotą tego podatku. Także w razie braku środków na rachunku VAT lub niewystarczającej kwoty na pokrycie kwoty VAT wynikającej z otrzymanych przez jednostkę faktur z wykazaną kwotą tego podatku, należy wypełnić przelew Split. Bank zrealizuje obydwa rodzaje takich przelewów. Bank odrzuci przelew Split (także zwykły przelew), jedynie wtedy, jeśli brak będzie środków na rachunku rozliczeniowym, którym dysponuje jednostka.

15. Jak wynika z wyroku *TSUE (C-276/14) z 29 września 2016 r., scentralizowane jednostki gminne, tj. gminne jednostki i zakłady budżetowe, nie posiadają zdolności do czynności prawnych.* Oznacza to, że jednostki te nie mogą być stroną umowy rachunku bankowego. Stroną taką może być wyłącznie Powiat Starachowicki. Nową umowę z bankiem zawarł Powiat Starachowicki posługując się swoim NIP przypisanym jemu jako podatnikowi VAT. Wówczas konta rozliczeniowe i rachunki VAT, którymi dysponują jednostki scentralizowane, są przypisane Powiatowi Starachowickiemu, jako właścicielowi.

16. W celu dokonania płatności podatku VAT wynikającego z deklaracji cząstkowej VAT-7 jednostka złoży dyspozycję bankowi o przelanie tych środków na rachunek VAT Powiatu Starachowickiego w ramach tzw. przekazania własnego. Takim rodzajem przelewu Split (na przekazanie własne pomiędzy rachunkami VAT tego samego właściciela kont rozliczeniowych) bank także dysponuje i udostępni go jednostce.